

Broj:

Podgorica, 24.01.2025. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije, na osnovu člana 20f stav 1 tačka 5 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list CG“, br. 44/12, 13/18 i 145/21), člana 14 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“, br. 12/18) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), u postupku donošenja rješenja po zahtjevu Ministarstva turizma, na prijedlog v. d. zamjenika direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 24.01.2025. godine donosi

R J E Š E N J E

I Program za podsticanje razvoja poslovanja skijališta u Crnoj Gori za 2024/2025. godinu, od strane Ministarstva turizma, predstavlja osnov za dodjelu državne pomoći male vrijednosti (de minimis pomoći), shodno Prilogu 7 Pravilnika o listi pravila državne pomoći, koji se odnosi na Regulativu komisije (EU) 2023/2831 o primjeni člana 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na de minimis pomoći.

II Zadužuje se Ministarstvo turizma da sve pomoći dodijeljene po osnovu Programa za podsticanje razvoja poslovanja skijališta u Crnoj Gori za 2024/2025. godinu, od strane Ministarstva turizma, evidentira u registar de minimis pomoći, za svakog pojedinačnog korisnika.

III Shodno članu 3. stav 1. Priloga 7 Pravilnika o listi pravila državne pomoći, mjere pomoći koje ispunjavaju uslove utvrđene ovom Regulativom ne ispunjavaju sve kriterijume iz člana 107 stav 1 Ugovora o funkcionisanju EU, pa se samim tim izuzimaju od obaveze prijavljivanja iz člana 108 stava 3 Ugovora.

O B R A Z L O Ž E N J E

Zahtjev

Ministarstvo turizma (u daljem tekstu „Ministarstvo“) podnijelo je Zahtjev za davanje mišljenja broj: 01-010/24-2730/4 od 23. decembra 2024. godine, zaveden u Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „Agencija“) pod brojem: 05-430/24-659/1 od 25.12.2024. godine, na primjenu Programa za podsticanje razvoja poslovanja skijališta u Crnoj Gori za 2024/2025. godinu (u daljem tekstu: „Program“).

U prilogu inicijalnog akta dostavljen je Program za podsticanje razvoja poslovanja skijališta u Crnoj Gori, kao i Obrazac 1 Prijave državne pomoći.

Kako je navedeno u Prijavi, prijavljena mjera predstavlja šemu pomoći koja se finansira iz budžeta Ministarstva, pod nazivom “Program za podsticanje razvoja poslovanja skijališta u Crnoj Gori za 2024/2025. godinu”.

Ministarstvo navodi da je Programom za podsticanje razvoja poslovanja skijališta u Crnoj Gori za 2024/2025. godinu predviđeno sprovođenje mjera finansijske podrške razvoju skijališta, koje bi

doprinijele stvaranju dodatne vrijednosti u vidu dovoljno inovativnih i konkurentnih usluga na domaćem i regionalnom tržištu i nova radna mjesta. Dalje, naziv mjere pomoći predstavlja državnu pomoć koja se odnosi na subvencionisanje dijela troškova obavljanja privrednih aktivnosti u okviru Programa.

Programom je predviđeno sprovođenje jedne programske linije. Programska linija podrazumijeva da privredno društvo finansira 100% svih troškova do završetka aktivnosti za koju konkuriše, a onda mu se nakon podnesene dokumentacije koja dokazuje utrošak sredstava ugovorene aktivnosti, od strane Ministarstva turizma odobrava refundacija dijela troškova u visini do 50% iznosa opravdanih troškova bez PDV-a, odnosno u iznosu od 70.000,00 eura, a 60% iznosa opravdanih troškova bez PDV-a, u iznosu od 80.000,00 eura za privredna društva u vlasništvu žena, osoba starosti do 35 godina i privrednih društava iz manje razvijenih opština. Dalje se u Prijavi navodi da je planirani datum do kojeg se pomoć u okviru šeme može dodijeliti januar 2025, ukoliko ne dođe do kašnjenja u realizaciji aktivnosti, a samim tim i refundacije dijela opravdanih troškova.

Opis Programa

Radi obezbjeđivanja kvalitetnog turističkog proizvoda u skladu sa strateškim dokumentima i stimulisanja daljeg rada i razvoja postojećih ski centara, Ministarstvo je pristupilo izradi i donošenju Programa za podsticanje razvoja poslovanja skijališta u Crnoj Gori za 2024/2025. godinu, a za čiju implementaciju je nadležno Ministarstvo.

Cilj Programa je da se dodatno kreira povoljniji poslovni ambijent koji će, podsticajem razvoja skijališta u Crnoj Gori doprinijeti i podsticaju i unapređenju kvaliteta turističke ponude, povećanju konkurentnosti, diverzifikaciji turističkog proizvoda, povećanju turističkog prometa, što dalje vodi do otvaranja novih radnih mjesta.

Implementacija mjere podrške predviđene ovim Programom u punom kapacitetu treba da doprinese povećanju učešća turističkog prometa u BDP-u, povećanju stope zaposlenosti u turizmu i ugostiteljstvu i unapređenju turističke ponude Crne Gore.

Programom za podsticanje razvoja poslovanja skijališta u Crnoj Gori za 2024/2025. godinu predviđeno je sprovođenje mjera finansijske podrške razvoju skijališta, koje bi doprinijele stvaranju dodatne vrijednosti u vidu dovoljno inovativnih i konkurentnih usluga na domaćem i regionalnom tržištu.

Ovim programom su obuhvaćena i ulaganja za opremanje skijališta u cilju unapređenja turističke ponude. Obezbeđivanje finansijskih sredstava za opremanje skijališta, implementacijom ove programske linije biće olakšano, a samim tim i privredni subjekti koji do sada nijesu bili u mogućnosti da ulažu u poslovne procese biće u mogućnosti da modernizuju, unaprijede i prošire broj proizvoda i usluga na skijalištima.

U prijavi se navodi da je Vlada Crne Gore kao jedno od strateških opredjeljenja i prioriteta razvoja prepoznala turističku valorizaciju sjevernog regiona sa jasnom namjerom unapređenja razvoja ovog područja i smanjenju razlike u razvijenosti između južnog i sjevernog regiona zemlje.

Tokom zimske skijaške sezone 2023/2024 na ski-centrima u Crnoj Gori usljed nedostatka snijega odnosno nedovoljne količine padavina, na skijalištima nije bilo skijanja, pa je i nedostatak sniježnog pokrivača direktno uticao na poslovanje i bilanse privrednih subjekata koji upravljaju skijalištima, kako na direktno umanjeње prihoda od prodaje ski-karata i iznajmljivanja skijaške opreme, tako i na indirektno umanjeње prihoda pratećih sadržaja.

Dalje, u prijavi se navodi da prateći trendove potreba, inputa i interesovanja crnogorskih privrednika prethodnih godina, Program za podsticanje razvoja poslovanja skijališta u Crnoj Gori za 2024/2025. godinu u kratkom roku daće snažne pozitivne rezultate. Podsticajni mehanizmi kroz paket mjera finansijske podrške treba da omoguće stvaranje dodatne tržišne vrijednosti. Subvencioniranjem dijela opravdanih troškova preduzeću se pomaže da realizuju planiranu investiciju, što sa druge strane doprinosi jačanju konkurentnosti kako samog preduzeća tako i ukupnog turističkog proizvoda usljed izazova sa kojima su skijališta suočena u pogledu nemogućnosti obezbjeđenja finansijskih sredstava.

U prijavi se takođe navodi da predmetni Program neće dovesti do stvaranja negativnih efekata niti biznis barijera. Što se tiče administrativne opterećenosti, ona se odnosi samo na dokumentaciju koja se dostavlja u slučaju odobrenih aplikacija kada je potrebno redovno dostavljati dokaze o realizaciji aktivnosti kako bi se stekli uslovi za dodjelu sredstava finansijske podrške. Iz ovoga možemo zaključiti da ne postoje negativni efekti dodjele pomoći na konkurenciju na tržištu.

Dalje, izvor finansiranja Programa za podsticanja razvoja poslovanja skijališta u Crnoj Gori za 2024/2025. godinu je iz budžeta države. Takođe, u programu je jasno navedeno da se radi o de minimis pomoći, pomoć države kroz različite programe pomoći.

Imajući u vidu visinu iznosa koji je moguće dodijeliti kao pomoć korisnicima, u predmetnom slučaju možemo zaključiti da se radi o tzv. pomoćima male vrijednosti – de minimis pomoćima.

Navedene de minimis pomoći su definisane Pravilnikom o listi pravila državne pomoći (“Sl. list CG” br. 35/14 ... 26/24) Regulativom komisije (EU) 2023/2831 od 13.12.2023. godine o primjeni člana 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na de minimis pomoći, koja u članu 3 tačka 2 definiše da ukupan iznos de minimis pomoći koja se po državi članici dodjeljuje jednom privrednom društvu ne smije da prelazi 300.000,00 eura tokom bilo kog perioda od tri godine.

Ako mjere pomoći ispunjavaju uslove propisane ovom Regulativom, smatra se da ne ispunjavaju sve kriterijume navedene u članu 107 stav 1 od Ugovora, pa se samim tim izuzimaju od obaveze prijavljivanja iz člana 108 stava 3 Ugovora. De minimis pomoć smatra se dodijeljenom u trenutku kada privredno društvo, u skladu sa odgovarajućim nacionalnim pravnim poretom stekne zakonsko pravo na primanje pomoći, nezavisno od datuma isplate de minimis pomoći privrednom društvu.

Agencija posebno ukazuje na načelo kumulacije de minimis pomoći i da je davalac de minimis pomoći dužan da vodi računa da se de minimis pomoć dodijeljena u skladu sa ovom Regulativom neće kumulirati sa državnom pomoći u odnosu na iste prihvatljive troškove ili sa državnom pomoći za istu mjeru rizičnog finansiranja ako bi takva kumulacija prelazila najveći relevantni intenzitet pomoći. De minimis pomoć se izuzima od obaveze prijavljivanja iz člana 108 stava 3 Ugovora.

Saglasno članu 6 Pravilnika o listi pravila državne pomoći, de minimis pomoći se danom dodjele, unose u registar de minimis pomoći (https://registri.azzk.me/public/de_minimis), za svakog pojedinačnog korisnika. Podaci o ukupno dodijeljenom iznosu de minimis pomoći dostavljaju se Agenciji, radi iskazivanja u Godišnjem izvještaju o dodijeljenoj državnoj pomoći.

Davalac de minimis pomoći je dužan da vodi evidenciju o registrovanim informacijama o de minimis pomoći 10 godina od datuma kada je pomoć dodijeljena.

Zaključak

Imajući u vidu navedeno, Program za podsticanje razvoja poslovanja skijališta u Crnoj Gori za 2024/2025. godinu predstavlja osnov za dodjelu pomoći male vrijednosti (de minimis pomoći), shodno Prilogu 7 Pravilnika o listi pravila državne pomoći, koji se odnosi na Regulativu komisije (EU) 2023/2831 o primjeni člana 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na de minimis pomoći.

Neophodno je da Ministarstvo turizma sve pomoći dodijeljene po osnovu Programa za podsticanje razvoja poslovanja skijališta u Crnoj Gori za 2024/2025. godinu evidentira u registar de minimis pomoći, posebno za svakog korisnika.

Shodno članu 3 Regulative, mjere pomoći koje ispunjavaju uslove utvrđene ovom Regulativom ne ispunjavaju sve kriterijume iz člana 107 stav 1 Ugovora o funkcionisanju EU, pa se samim tim izuzimaju od obaveze prijavljivanja iz člana 108 stava 3 Ugovora.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne Gore, u roku od 20 dana od dana prijema ovog rješenja.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Dragan Damjanović

Dostavljeno:

- Ministarstvu turizma, IV proleterske brigade 19, 81000 Podgorica, Crna Gora,
- u spise predmeta i
- a/a.